

Tahkoluoto-Paakareiden osayleiskaava, ehdotus

PALAUTERAPORTTI 13.5.2026

Nähtävillä **11.3.2026–12.4.2026**, yleisötilaisuus **17.3.2026**.

Nähtävilläoloaikana ehdotuksesta annettiin 14 lausuntoa, Elinvoimakeskuksen ilmoitus, että ei ole lausuttavaa, sekä kaksi muistutuspuhelua.

Raportin lopussa palautteen yhteenveto ja kaavaan palautteen pohjalta tehdyt muutokset.

Lausunnot ja muistutukset	
TIIVISTELMÄ	VASTINE
Porin kaupunki ja liikelaitokset	
Tekninen toimiala / puhelu infrayksiköstä	
Puhelinneuvottelussa Koivisto toi esille tarpeen käyttää alimman rakentamiskorkeuden + 2,0 m (N2000) arvona kulloinkin alueella voimassa olevaa alinta sallittua rakentamiskorkeutta.	1. Määräys on lisätty yleismääräyksiin.
1 Elinvoima- ja ympäristötoimiala	
Kaavaehdotus kokonaisuudessaan 1. Alueelle sijoittuvien toimintojen vesi- ja ympäristölainsäädännön mukaisissa lupamenettelyissä huomiota tullaan kiinnittämään alueen erityispiirteisiin ja toimintojen ympäristövaikutusten hallintaan.	1. Merkitään tiedoksi.
Maisemavaikutukset 2. Täyttöalueen reunaan tulee toteuttaa maisemaa pehmentäviä ratkaisuja, kuten saaristokasvillisuudella verhottu penkere tai korkealuokkainen teollisuusarkkitehtuuri.	2. Saaristokasvillisuustavoite on osa täyttömaan kaavamääräystä.
Luonto ja luonnonsuojelu 3. Täyttömaan alle jäävien punaleväpohjien korvaamiseksi tehtäväksi luontotoeksi sopisi Elinvoima- ja ympäristölautakunnan kokouksessaan 3.12.2025 (§ 125) esittämä Eteläjoessa sijaitsevan Sahakosken kunnostus. Sahakoski olisi potentiaalinen kohde tähän tarkoitukseen niin merkityksensä kuin aikataulutuksensa puolesta.	3. Merkitään tiedoksi. Esitys on kaavaselostuksessa.
4. Kaavaehdotuksessa on hyvin huomioitu kaupungin vuonna 2022 tekemien METSO-kartoitusten tulokset, mistä johtuen merkittävä määrä arvokkaita luontoalueita tullaan saamaan kaavalliseen suojelun piiriin. Tämä lisää kaupunkistrategiassa mainittua luontopositiivisuuden edistämistä.	4. Merkitään tiedoksi.
5. Kaavaselostukseen kirjattu tarve kartoittaa saaristometsät on erittäin kannatettava, koska saarten metsät ovat olennainen osa luonnon	5. Merkitään tiedoksi.

monimuotoisuutta maankohoamisrannikon sukkessiossa. Kaavaselostuksessa todetaan myös, että saarten metsien metsätalousarvo on marginaalinen. Jatkossa on hyvä pitäytyä kaavaselostuksessa esitetystä linjauksesta luopua kokonaan saarten metsien hakkuista.

6. Nähtävilläoloajan alettua kaupunkiorganisaatio on vastaanottanut myös laji.fi -palveluun merkityn kuntalaishavainnon Räyhäntien varrelta koskien kämmekkäkasveihin kuuluvaa valkolehdokkia, joka on luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettu, mikä on kaavaratkaisun maankäytössä huomioitava.

Melu

7. Meluntorjunnan tarve tulee kirjata määräyksenä erityisesti Reposaaressa maantien varrelle.
8. Täyttömaan rakentamisen aikainen lyhytaikainen melu (jopa 90 dB) on huomioitava lupamenettelyissä ja työnaikaisissa järjestelyissä. Loma-asumisen alueilla tulee varmistaa, että melutason siirtymät pysyvät hyväksyttävän vaihtelun rajoissa. Melun pitkäaikainen seuranta ja tarkennettu mallinnus on perusteltua ennen täyttömaan vaiheittaista käyttöönottoa. Melumallinnuksen luotettavuuden varmistamiseksi suositellaan tarvittaessa tehtäväksi kohdennettuja melumittauksia vakituisen asumisen kohteissa.

Hulevedet, jätevedet ja vesistöt

9. Kaavamääräykseen samentumisen leviämisen kieltävää määräystä tai määräystä samentumisen leviämisen estävien suojaustoimenpiteiden käyttämisestä ei ole kuitenkaan kirjattu. Rakentamisaikaiset vaikutukset eivät saa myöskään aiheuttaa haittaa Lontoon uimarannan veden laadulle uimakaudella 15.6.–31.8.
10. Koko Tahkoluodon hulevesijärjestelmä tulee suunnitella yhtenä kokonaisuutena, ei toimijakohtaisina ratkaisuna. Täyttöalueen uusien purkulinjojen suunnittelu pitää varmistaa ennen asemakaavoitusvaihetta.
11. RA-3 alueelle ei sallita ulkokäymälää ja kompostia. Kompostoiva ulkokäymälä on hygieeninen ja täyttää lain vaatimukset ja sellaisenaan ulkokäymälää ja kompostia koskeva määräys tulee poistaa.

6. Kaavaan ei voida laittaa aluevarausta havainnolle, jota luontoasiantuntijat eivät ole voineet käydä todentamassa. Havaintokuvaus ja kasvin todentamistavoite on kirjattu kaavaselostukseen. Valkolehdokki tulee kartoittaa ja siirtää alueelta niin, että raideliikenne ja muun infran kehittäminen EV alueella eivät esty.

7. Liikennemelualueen määräyksessä on velvoitus huomioida meluntorjunta asemakaavoituksessa ja lupakäsittelyssä.
8. Meluntorjunta on osa hankkeen ympäristölupaa. Tavoite on myös lisätty kaavaselostukseen.

9. Samentumien leviäminen ohjataan hankkeen vesiluvissa. Yleiskaavassa ei tarvitse niistä erikseen mainita. Lontoon uimaranta on niin kaukana, että samentumat eivät tule leviämään sinne.

10. Merkitään tiedoksi.

11. Määräys on annettu, koska rakennuspaikat ovat alle 1,5 m:n korkeustasossa. Siksi sitä ei voi poistaa.

Pöly ja ilmanlaatu

12. Täyttömaan rakentamisen aikana tulee laatia erillinen työmaakohtainen pölyntorjuntasuunnitelma. Mikäli vanadiinin SSM-sivutuotteita käytetään alueen täyttömateriaaleina, niiden soveltuvuus ja pölypäästöt tulee arvioida tapauskohtaisesti ympäristöluvuissa. Pölyä on seurattava jatkuvatoimisella mittauksella kriittisissä pisteissä kuten Katainiemessä ja Parkkiluodossa.

Loma-asuntorakentaminen

13. Uusien loma-asuntojen tulisi olla kaikilla rakennuspaikoilla yksikerroksisia. Uusien rakennusten perustamiskorkeus tulisi kaavamääräyksen mukaan vähintään +2,0 korkeuteen, jolloin ullakon tasolle rakennettu kerrosala nostaisi loma-asunnon kokonaiskorkeutta merkittävästi.

14. RA-3-kaavamääräyksessä mainittu ”saunatupa tai kesäasuttava mökki” on tulkinnanvarainen ilmaisu.

15. RA-3 ja RA-4-kaavamääräyksissä annetaan ymmärtää, että asuinrakentaminen alle +2,0 m korkeuteen olisi mahdollista. Rakennusvalvonta ei näe mahdollisena loma-asuntojen uudisrakentamista alle +2,0 (sekä aaltoiluvara) korkeuteen, joten määräystä tulisi muuttaa ja selkeyttää siltä osin.

12. Pölyntorjuntasuunnitelmat ovat osa hankkeiden ympäristölupia.

Yleistä lausunnosta:

Rakennusvalvonta on kommentoinut kaavaluonnosta 2 sen nähtävilläoloaikana vuonna 2025, mutta ei nostanut esille nyt esitettyjä huomioita, vaikka edellisen nähtävilläolon tavoitteena oli kerätä erityisesti loma-asumiseen liittyvät näkemykset. Kesäasumisen kaavaratkaisun perustelut on myös selvitetty kaavaselostuksessa sekä siihen liittyvissä kesäasumisen liitteissä 1 ja 2. Lausunto tuo esille hyviä tarkennuksia kaavassa tarkoitetun ohjausvaikutuksen varmistamiseen.

13. 1½ kerroksiset loma-asunnot on sallittu vain rakennuspaikoille, RA-1, joissa jo maasto mahdollistaa + 2,0 korkeustason. Sokkelikorkeus on rajoitettu +1,0 korkeustasoon.

14. Määräys RA-3 on muutettu muotoon: ... kesäasuttavalla loma-asunnolla tai saunamökillä.

15. Elinvoimakeskus (ent. ELY) ei ole nähnyt RA-3 rakennuspaikkojen osoittamisessa ongelmaa, koska niillä on yli 50 vuotta vanhat loma-asunnot ja kysymys on korvaavasta rakentamisesta. RA-3 kaavamääräykset kohdistuvat rakennuspaikoille, joiden korkeustaso jää alle 1,5 m (N2000), eikä perustusten nostaminen + 2,0 + aaltoiluvara, ole tarkoituksenmukaista alueen luonteen ja nykyisen rakennuskannan näkökulmista. Rakentaminen alle + 2,0 m:n korkeustasoon on mahdollistettu tiukoin jätevesi-, WC- ja kompostointimääräyksin. Lisäksi rakenteille on annettu omat tavoitteet. Lisää perusteluja löytyy Kesäasumisen lähtökohdat ja

<p>16. Määräyksistä puuttuu kokonaan etäisyys rantaviivasta, jolle uudet loma-asunnot tulee rakentaa. Ilman eri määräystä loma-asunnot voidaan rakentaa jopa rantaviivan päälle.</p> <p>17. Talousrakennusten etäisyyksistä oli osassa kaavamääräyksiä. Etäisyysvaatimus tulisi olla joko kaikissa kaavamääräyksissä erikseen, tai sitten yleismääräyksissä koskien kaikkia loma-asumisen rakennuspaikkoja.</p> <p>18. Monessa kaavamääräyksessä on mainittu rannan suojapuusto/suojavyöhyke, ja myös tämän mitta rantaviivasta/etäisyys olisi hyvä määrittää kaavassa. Suojapuuston etäisyytenä voisi olla 10 metriä.</p> <p>19. Määräyksillä on hyvä ohjata myös rakennusten ulkoasun väritystä kuten ”on käytettävä maanläheisiä värejä/saaristoon sopivaa väritystä”. Niin ikään voi olla tarpeen määrätä pitääkö nykyinen väritys pysyttää tai saako nykyistä väritystä muuttaa.</p> <p>20. Loma-asuntojen laitureiden määräystä on syytä tarkentaa.</p>	<p>mitoitus, kaavaselostuksen Liite 1:stä. RA4-määräystä on tarkennettu esitetysti.</p> <p>16. Etäisyys rantaviivaan tai muu rakennuksen sijoittamista ohjaava määräys on lisätty määräyksiin.</p> <p>17. Kaikille kaavamääräyksille on lisätty rakennuspaikkojen luonteeseen sopivat talousrakennusten sijoittamistavoitteet.</p> <p>18. Rakennuspaikkojen vaihtelu on niin suurta, että yleinen suojapuustomääräys on riittävä.</p> <p>19. Väryksestä on annettu yleismääräys.</p> <p>20. Tarkennettu.</p>
---	--

Satakunnan viranomaiset ja kauppa-kamari

2 Satakunnan museo

<p>1. Satakunnan Museo näkee, että rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta sen luonnosvaiheessa esittämät kannat on huomioitu kaavan ehdotusvaiheessa.</p> <p>2. Museo toteaa edelleen, Tahkoluodon satama-alueen eteläpuolelle kaavailulla täyttöalueella tulee olemaan hyvinkin mittavat maisemalliset vaikutukset. Satakunnan Museo pitää hyvänä, että täyttöaluetta koskevan merkinnän LS-T/kem kaavamääräyksessä on täydennetty mm. täyttöalueen reunan kasvillisuuden suhteen, jolla voidaan edes hieman pehmentää tämän alueen vaikutuksia ympäröivässä maisemassa.</p> <p>Arkeologinen kulttuuriperintö</p> <p>3. Satakunnan Museon kaavaluonnoksesta antamassa lausunnossa esittämät kommentit on huomioitu ehdotuksessa. Kaavamerkinnot ja niihin kohdistuvat määräykset ovat oikeanlaiset.</p> <p>4. Koska Tahkoluodon keto niminen muu arkeologinen kulttuuriperintökohde sijaitsee lähes kokonaisuudessaan Tahkoluodon kedon luonnonsuojelualueella (S), kohdetta ei ole</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p> <p>2. Merkitään tiedoksi.</p> <p>3. Merkitään tiedoksi.</p> <p>4. Merkitään tiedoksi.</p>
--	---

<p>tarpeen erikseen merkitä kaavakartalle. Luonnonsuojelualueen hoitotoimet soveltuvat myös kulttuuriperintökohteelle.</p> <p>5. Sekä Tahkoluodon kylän muinaisjäännösalueen että Tahkoluodon kedon kulttuuriperintökohteen kuvaustiedot tulee vielä tarkistaa Museoviraston kulttuuriperinnön palveluikkunasta (kyppi.fi) ja päivittää kaavaselostukseen.</p>	<p>5. Tehty.</p>
<p>3 Satakuntaliitto</p>	
<p>Yleistä</p> <p>1. Satakuntaliitto esittää lukuisia kaavaselostukseen tehtäviä täydennyksiä sekä joitakin jatkosuunnittelussa huomioitavia näkökulmia vaikutustenarviointiin liittyen.</p> <p>2. Satakuntaliitto pyytää tarkastelemaan osayleiskaavan suhdetta vain voimassa oleviin maakuntakaavoihin.</p> <p>3. Suunnittelualueen pohjoisosiin sijoittuvan loma-asumisen vahvistamiseen ja osoittamiseen oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa Satakuntaliitto suhtautuu edelleen erittäin kriittisesti. ...loma-asumisen edellytykset saattavat muodostua esteeksi sataman ja satamatoimintojen yhteyteen suunniteltujen teollisuusalueiden kehittämiselle myöhemmin tulevaisuudessa.</p> <p>4. Aluevaraukset saattavat toteutuessaan sisältää laitoksia, joiden riskeihin ei ole mahdollista vielä varautua.</p>	<p>Yleistä</p> <p>1. Kaavaselostusta ja vaikutusten arviointia on täydennetty siinä tapauksessa, jos lausunto antaa aihetta kaavaratkaisun muuttamiseen. On syytä huomata, että kesäasumisen osalta kaavaselostuksen liitteet 1 ja 2 ovat osa kaavaselostusta ja Satakuntaliiton toivomia täydennyksiä löytyy niistä. Kaavaluonnoksen 2 nähtävilläolo vuosi sitten keskittyi kesäasumisen ratkaisuihin.</p> <p>2. Kaavaselostuksen taulukko (9.3) sisältää tarkastelun ja vertailun voimassa olevaan maakuntakaavaan.</p> <p>3. Loma-asumista Paakareiden saaristossa ei vahvisteta, rakennuskanta pienenee kaavamääräyksillä 12% nykytilanteesta. Kaavoituksen peruslähtökohta on vuodesta 2015 ollut loma-asumisen säilyttäminen. Kaavaratkaisu osoittaa, että loma-asumisesta huolimatta Tahkoluodon sataman kehittämisen edellytykset ovat erittäin joustavat. Energiamurros ja teknologinen kehitys vähentävät satamasta kesäasumiseen kohdistuvia häiriöitä nykytilanteeseen verrattuna. Kesäasumisen osoittaminen edistää Paakarin ja Mäntypaakarin saaristomaiseman sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kalastajakyläiden ympäristön säilymistä. Lisäksi kaupungin vuokrapalstoilla olevien loma-asuntojen purkukustannukset olisivat yli 2 milj. €. Loma-asumisen lakkauttamisen sosiaaliset vaikutukset olisivat merkittävät.</p> <p>4. Yhteensovittavat kaavamääräykset takaavat, että näin ei käy. Alueen kemianteollisuudelle on osoitettu riskiraja, jota ei saa ylittää. Se ohjaa alueelle sijoittuvan kemianteollisuuden luonnetta niin, että riskit</p>

<p>5. Jatkosuunnittelussa tulee ottaa huomioon Satakunnan maakuntakaavan koko maakuntakaava-aluetta koskevat rantarakentamista ja tulvasuojelua koskevat suunnittelumääräykset ja tarkastella kriittisesti loma-asuntoalueeksi osoitettujen saarten soveltuvuutta loma-asumiselle.</p> <p>6. Kaavaselostukseen on hyvä koota perustelut, joilla poiketaan osayleiskaavan ranta-alueiden kaavoituksessa käytössä olevista kriteereistä.</p> <p>7. Loma-asumisen turvaamisen tuomat rajoitteet satama- ja teollisuustoiminnoille (meluvaikutukset ja kemikaaliturvallisuuden kannalta) myös nostetaan esille.</p> <p>8. Luonnosvaiheen sv-2 merkintä vs. ehdotuksen sv-1 merkintä. TUKESin julkaiseman (2025) Tuotantolaitosten sijoittaminen -oppaan mukaan (Liite 4) tuotantolaitoksella tapahtuvan onnettomuuden vaikutukset eivät saa aiheuttaa haittaa myöskään luonnonsuojelualueille tai virkistyskäyttöön tarkoitetuille alueille. Satakuntaliitto esittää, että suurimman sallitun riskirajan sisälle jäävien luontoarvoa edustavien alueiden ja kohteiden osalta osayleiskaavamerkinnän (sv-1) tulkintaa selostuksessa täsmennetään ja otetaan huomioon vaikutusten arvioinnissa.</p> <p>9. Paikallisesti arvokkaiden maisema-alueiden parempi huomioiminen sekä uudis- ja korjausrakentamisen sekä muun rakentamisen ohjaus määräyksillä.</p> <p>10. Tulisi harkita uudelleen pienten saarien ja karien alueille osoitettuja retkeily- ja</p>	<p>ovat tiedossa. Riskiraja sallii kuitenkin erittäin monipuolisesti kemianteollisuuden sijoittumista Tahkoluotoon, koska Tahkoluoto sijaitsee erillään taajamarakenteesta.</p> <p>5. Nämä maakuntakaavamääräykset on jo otettu huomioon ja niiden suhde loma-asumisratkaisuun kirjattu taulukkoon (9.3). Loma-asuntoaluetta tarkasteltaessa on muistettava, että rakennuspaikat ovat yli 50 vuotta vanhoja ja uusia rakennuspaikkoja ei osoiteta.</p> <p>6. Perustelut on koottu kaavaselostuksen kesäasumista koskeviin liitteisiin: Liite 1 ja 2 sekä kaavaselostuksen yhteenvetotaulukkoon kohdassa 6.1. Kaikki loma-asuntoaikat ovat vanhoja, joten niihin eivät sovi uusien loma-asuinpaikkojen kriteerit.</p> <p>7. Rajoitukset ovat niin vähäisiä, että ne todennäköisesti eivät tule esille ollenkaan Tahkoluodon kehittyessä. Rajoitteet on selvitetty kaavaselostuksen ao. rajoitteita käsittelevissä kohdissa.</p> <p>8. Kaavaehdotuksessa olevan riskirajan sv ohjausvaikutus on sama kuin luonnosvaiheessa, kyseessä on saman suojapuskurin ulkoreuna. TUKES ei ole tuonut esitettyä tavoitetta esille. Liitteen 4 mukaan: ”Ehdotonta kieltoa tuotantolaitoksen sijoittamiseksi luonto- ja virkistyskohteiden läheisyyteen ei ole. ...” . Liitteen 4 tavoitteet on lisätty kaavaselostukseen ja vaikutusten arviointiin. Kaavaan on lisätty tarvittavat yleismääräykset. Luontoa ei ole syytä jättää suojelematta onnettomuusriskin takia.</p> <p>9. Paikallisesti arvokkaat maisema-alueet on huomioitu kaavaselostuksen s.62 ja täyttömaasta on tehty maisemavaikutusten 3D-mallinnus ja arviointi. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaalle rakennuskannalle on annettu tarvittavat, yleiskaavatasoiset määräykset.</p> <p>10. Alueen saaret, rannat ja karit muodostavat VR-kokonaisuuden, joka suojelee parhaiten</p>
--	---

<p>ulkoilualueita (VR), ottaen huomioon alueiden muutoskestävyyden ja saavutettavuuden. Retkeily- ja ulkoilualueiden (VR) kokonaisuus tulisi suunnitella ja keskittää vain tietyille saarille ja varmistaa, että retkeily- ja ulkoilutoimintoja ja ulkoilua palveleva rakentaminen on saaren ominaispiirteiden näkökulmasta mahdollista. Lisäksi Satakuntaliiton näkemyksen mukaan retkeily- ja ulkoilualueet (VR) ja linnustollisesti erityisen arvokkaat alueet (luo-3) eivät saisi olla osoitettuna kaavassa päällekkäin, koska niiden yhteensovittaminen ei ole tarkoituksenmukaista.</p> <p>11. Tekninen korjaus.</p>	<p>myös alueen luonnonarvoja. Rantautumispaikat voidaan rakentaa isoimpiin saariin. Jos alueella retkeily kehitty runsaaksi, voidaan lintukohteissa liikkumista rajoittaa pesimäaikaan.</p> <p>11. Tehty.</p>
<p>Valtion viranomaiset</p>	
<p>4 Museovirasto</p>	
<p>1. Vedenalainen kulttuuriperintö on otettu huomioon kaavaehdotuksessa riittävällä tavalla eikä Museovirastolla ole huomautettavaa ehdotuksesta.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p>
<p>5 Kemikaali- ja turvallisuusvirasto TUKES</p>	
<p>1. Lausunnossa ja keskusteluissa esille nostetut asiat on huomioitu kaavatyössä. 2. Kaavaselostuksessa viitattu Seveso II -direktiiviin (s. 137-138) on Seveso III -direktiivi. 3. Turvatekniikan keskus (s. 150 -151) on nykyisin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi. 2. Korjattu. 3. Kyseessä on lainaus Maakuntakaava 2013 määräyksestä, jota ei voi muuttaa.</p>
<p>6 Väylävirasto</p>	
<p>Suojaviheralue EV</p>	
<p>1. Määräyksessä esitetty kirjaus ”alueen suojausvaikutusta tulee vahvistaa istutuksin” on turhan velvoittava ja voi rautatien läheisyydessä johtaa turvallisuuden kannalta epätoivottaviin tilanteisiin, joissa kasvillisuutta joudutaan myöhemmin poistamaan. Väylävirasto katsoo, että määräystä tulee tältä osin lieventää siten, että istuttaminen on mahdollista olosuhteet huomioon ottaen, mutta ei velvoittavaa.</p>	<p>1. Määräys on muutettu muotoon: ”... alueen suojausvaikutusta <u>voidaan</u> vahvistaa istutuksin.”.</p>
<p>7 Liikenne- ja viestintävirasto Traficom</p>	
<p>1. Traficom katsoo, että kaavatyössä ja tehdyissä kaavaratkaisuissa on lisäksi asianmukaisesti huomioitu merenkulun toimintaedellytykset Tahkoluodon satamassa ja sen edustalla.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p>
<p>8 Lounais-Suomen Elinvoimakeskus</p>	
<p>1. Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen vesitalousosastolla ja liikenneosastolla ei ole lausuttavaa asiassa.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p>

9 LVV Lupa- ja valvontavirasto	
<p>Kulttuuriympäristö</p> <p>1. Lupa- ja valvontavirastolla ei ole enää huomautettavaa kulttuuriympäristön suojelumääräyksiin.</p> <p>Luonnonsuojelu</p> <p>2. Virkistys-, metsätalous- ja luo- alueiden määräykset tukevat luonnon monimuotoisuuden säilymistä myös alueilla, joille ei ole lakisääteistä suojelua.</p> <p>3. Kaasulinjan yhteystarve on osoitettu kaavassa maankohoamisrannikon sukessioketjun ruovikkoalueella, jossa luontoarvoaikutus ei ole pysyvä ruovikon palautuessa takaisin kasvupaikalleen.</p> <p>4. Kolmitäplähitukoin ravintokasvin siirtoalue tulee myös esittää kaavakartalla ja luo-merkinnällä.</p> <p>5. Luo-6 merkinnässä Luonnonsuojelulain valvonnan toimivalta kuuluu valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle.</p> <p>Vesien ja merenhoito</p> <p>6. Valtaosa kaavasta ja sen olennaisin osa, 107 ha merentäyttöalue sijoittuu Reposaaressa - Outoorin vesimuodostumaan (Ses_032). Vesimuodostuman ekologinen tila on tyydyttävä. Mereentäyttöalueen menetetyt pohjan osuus saattaa nousta lähelle 2 % hyvän tilan raja-arvoa tai jopa ylittää sen Selkämerellä, tämän kaavan ja muiden merenpohjan menetykseen aiheuttavien toimien myötä. Merentäyttöalueen suhteutumista kynnysarvon ylittymiseen on tarkasteltava lupaprosessien yhteydessä.</p> <p>7. Lupa- ja valvontavirasto näkee myönteisenä, että lukuisia saaria ja niiden osia on kaava-alueella sisällytetty luonnonsuojelualueina ja luo-merkinnöillä.</p> <p>8. Loma-asumisen jätevesien sekä satamien hulevesien käsittelystä on määrätty riittävällä tavalla kaavassa.</p> <p>9. Sedimenttien haitta-ainepitoisuustutkimukset ja merentäytön virtausmallinnukset ovat toteutettu hyvin ja ne nähdään edustavina.</p> <p>Melu</p> <p>10. Kaavamääräyksiin on melun osalta syytä lisätä, tarkoitetaanko päiväajan vai yöajan keskiäänitasoa LAeq (LAeq7-22 tai LAeq22-7). Kaikkiin kohtiin tulee lisätä LAeq.</p> <p>11. Kaavassa me-2 -alue, jolla melulla ei ole rajoituksia, sijoittuu me-1 -alueen</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p> <p>2. Merkitään tiedoksi.</p> <p>3. Merkitään tiedoksi.</p> <p>4. Alue on lisätty kaavakartalle luo-6 alueeksi.</p> <p>5. Korjattu.</p> <p>6. Tavoite on täydennetty kaavaselostukseen ja vaikutusten arviointiin.</p> <p>7. Merkitään tiedoksi.</p> <p>8. Merkitään tiedoksi.</p> <p>9. Merkitään tiedoksi.</p> <p>10. Kaavamääräyksiin lisätty LAeq7-22. LAeq on myös lisätty kaikkiin kohtiin.</p> <p>11. me-2 määräyksestä on poistettu em. teksti. Määräyksen ohjausvaikutus säilyy.</p>

<p>sisäpuolelle. Tällöin määräyksen teksti tällaisenaan ei pidä paikkaansa koko me-1-alueella.</p> <p>12. me-2 määräyksestä, kannattaa vielä varmistaa, että määräys mahdollistaa toiminnan sataman ja alueen toimijoiden ympäristölupien mukaisesti.</p> <p>13. Kaavaselostuksessa on huomioitu lisääntyvän raskaan liikenteen aiheuttama melu Reposaaressa maantien varrella asianmukaisesti.</p> <p>Ilmasto</p> <p>14. Lupa- ja valvontavirasto korostaa, että yleiskaavan ilmastovaikutukset tulee arvioida kaavan mahdollistaman toiminnan mukaan, ja osayleiskaavaehdotuksen ratkaisu mahdollistaa laajasti teollista toimintaa, rajaamatta aluetta puhtaan siirtymän teollisuuden alueeksi.</p> <p>15. Lausunnon mukaan osayleiskaavan ilmastovaikutukset on arvioitu puutteellisesti ja huomioiden ainoastaan ilmastoon positiivisesti mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä. Pyydettyä lisäselvitystä LVV:lta, saatiin sähköpostilla 22.4.2026 seuraava vastaus: ”Täytön ilmastovaikutuksia on näköjään laskettu asianmukaisesti ja todettu negatiiviset ilmastovaikutukset siitä. Tuo, että täytön ilmastovaikutuksista on mahdollisuus tehdä positiivinen (--- -> +) on aika teoreettista arviointia, koska kaavassa ei määrätä ilmastotoimista niin tarkkaan, vaikka määräys onkin vähähiilisyiden periaatteiden huomioonottamisesta asemakaavoituksessa.</p>	<p>12. me-2 määräys sallii toiminnan alueen toimijoiden voimassa olevien ympäristölupien mukaisesti.</p> <p>13. Merkitään tiedoksi.</p> <p>14. Yleismääräyksillä on annettu velvoite asemakaavoitukselle ohjata alueen rakennushankkeita ja toimintaa merituulivoiman ja kiertotalouden hyödyntämiseen. Lisäksi rakentamisratkaisujen, materiaalivalintojen ja tarvittavan logistiikan tulee noudattaa vähähiilisyiden periaatteita. Puhtaan siirtymän teollisuuden sijoittumiseen Tahkoluotoon tällä hetkellä on kova kysyntä ja kaavaratkaisu haluaa mahdollistaa tämän kehityksen.</p> <p>15. Riittävät täytön ilmastovaikutukset merkitään tiedoksi. Arviointia lievennetään, joskin tavoitteena on ollut tuoda esille, että tietyin toimenpitein hiilitasetta voidaan parantaa huomattavasti.</p> <p>Tulkintaväärinkäsitysten välttämiseksi vaikutustenarviointitaulukoiden otsikointia täydennetään ja huomautuksia täyttömaan erillisestä vaikutusten arvioinnista lisätään. Lisäksi täyttömaan negatiivinen ilmastovaikutus kirjataan myös muun kaavaratkaisun arviointitaulukkoon.</p> <p>Kaavaratkaisun ilmastovaikutusten muuttuja on mereentäyttöalue, ja siksi ilmastovaikutusten arviointi on tehty siitä. Kesäasumisen osalta ratkaisu on säilyttävä. Tahkoluodon manner on tälläkin hetkellä satama- ja teollisuuskäytössä. Laajojen suojelualueiden osoittaminen tukee ilmastomuutoksen hillintää.</p>
---	---

Yritykset	
10 Porin satama Oy	
<p>1. Tahkoluodon alueella on käynnissä teollisen kasvun hankkeita, jotka edellyttävät riittävän kattavaa kaavoitusta, kuten esimerkiksi T/Kem kaavamerkintä, joka mahdollistaa kemikaalien varastoinnin ja kemikaalien valmistuksen. Kattava kaavoitus luo myös hyvät edellytykset vihreään siirtymän hankkeille, joiden kysyntä kasvaa koko ajan ja joilla voi olla merkittävä rooli yhdessä uusiutuvien energiamuotojen kuten merituulivoiman kanssa. Kaavan valmistelussa on myös hyvin laaja-alaisesti otettu ympäristöarvot huomioon ja kattavilla selvityksillä on luotu hyvä kuva kaavoituksen vaikutuksista niin ympäristöön kuin muihinkin suojeluarvoihin.</p> <p>Porin Satama Oy tukee esitettävää osayleiskaavaa ja kiittää Porin kaupunkia hyvästä valmistelutyöstä.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p>
11 Tahkoluoto Offshore Oy	
<p>1. On tärkeää, että Tahkoluoto-Paakarien osayleiskaava mahdollistaa meri- ja maakaapelien sijoittamisen kaava-alueelle.</p> <p>2. Kallioholmassa ja Kiila-kiinteistöllä tilaa tarvitaan kaapelijatkoksille ja muille kaapelointiin liittyville rakenteille.</p> <p>3. Kaavan tulee mahdollistaa tarvittava maakaapelointi satama-alueella.</p> <p>4. Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimalinjan yhteystarve on erittäin tarpeellinen.</p> <p>5. Kaavamääräykset on perusteltua muotoilla siten, että ne eivät ole ristiriidassa uuden voimajohdon sijoittamisen kanssa (esimerkiksi MY-alue ja luo-alueet vs. voimajohdon johtoaukean toteuttaminen)</p>	<p>1. Merikaapelien sijoittaminen kaavan merialueelle on mahdollistettu yleismääräyksellä. Merikaapelit suunnitellaan yva-prosesseissa, eikä yleiskaavassa ole tehty sellaisia selvityksiä, joilla niiden sijaintiin voitaisiin ottaa kantaa. Myös turvallisuusnäkökulma tukee ohjeellisten merikaapeleiden osoittamatta jättämistä kaavakartalla.</p> <p>2. Kallioholma sijoittuu sataman LS-alueelle, joka mahdollistaa mainitut rakenteet. Kiilakiinteistön EV-aluemerkintään on lisätty lause: Alueelle voidaan rakentaa kulkuyhteyksiä sekä energiansiirtoa ja liikennettä palvelevia rakennelmia.</p> <p>3. Sataman-alueella maakaapelit ovat mahdollisia osana infrarakentamista.</p> <p>4. Merkitään tiedoksi.</p> <p>5. Tullinpolun luo-alueelle on annettu oma määräys, joka sallii voimajohdon johtoaukean rakentamisen ja ylläpidon. MY-alue on alisteinen luo-alueelle.</p>

12 Novana Oy	
1. Mielipiteenämme on, että luonnos tukee hyvin Tahkoluodon muutosta puhtaan siirtymän kemianteollisuusalueeksi.	1. Merkitään tiedoksi.
13 Fortum Power and Heat Oy	
<p>1. Tahkoluodon kedon suojelussa kyseessä on luontotyyppien suojelu, joka tulee voimaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen suojelupäätöksellä. Vapaan pääsyn salliminen kedolle on ongelmallista suuronnettomuusriskillisen toiminnan näkökulmasta. Fortum ehdottaa alueelleen TEN/kem merkintää ja katkoviivarausta sekä kaavamääräyslisäystä: ”luontotyypin hävittäminen vaatii luonnonsuojelulain 66 §:n mukaista poikkeamislupaa”</p> <p>2. Fortumilla tulee jatkossakin olla oikeus taata voimalaitoksen, sähköaseman ja voimalinjojen häiriötön toiminta sekä suorittaa toimintavarmuuden kannalta olennaisia huolto-, rakennus- ja kunnossapitotöitä sekä kulkea, tehdä ja kunnossapitää väliaikaisia teitä myös esitetyn suojellun luontotyypin esiintymän alueella</p> <p>3. Edellä mainituilla perusteluilla Fortumin erittäin vahva kanta on, että alueen käyttötarkoituksmerkintää tulee muuttaa siten, että Fortumin omistamien kiinteistöjen käyttötarkoituksmerkintänä on kokonaisuudessaan TEN/kem ja ketoalue osoitetaan katkoviivoitetulla osa-aluemerkinnällä suojelualueeksi tämän alueen sisälle. Kaavamääräykseen tulisi lisätä maininta ”luontotyypin hävittäminen vaatii luonnonsuojelulain 66 §:n mukaista poikkeamislupaa”</p> <p>4. Jäähdytysvesitunnelin hyödyntäminen nyt ja tulevaisuudessa tulee turvata, niin että siinä on yhteys vesialueelle, osayleiskaavassa osoitetun liikennealueen sekä täyttöjen suunnittelemisen ja toteuttamisen yhteydessä. Maadoitusverkko on osa alueen kriittistä infrarakennetta kytkinkenttien hyödyntämisen kannalta, myös maadoitusverkon sijainti ja hyödyntämisen turvaaminen tulee ottaa huomioon alueen jatkokehityksessä.</p>	<p>1. Kedosta pidettiin palaveri 28.4.2026 LVV:n ja Fortumin kanssa, ja siinä päästiin suojelusta yhteisymmärrykseen. Keto aidataan teollisuuden ja sähköasemien suuntaan. Tavoitteena on, että koko kedon omistaisi Porin kaupunki tai satama. Voimalinjojen ylläpito ja saneeraus sallitaan kaavamääräyksessä. Kedosta ei tule julkinen puisto tai virkistysalue, mutta hoito edellyttää niittämistä, joten kedolle tulee sallia vierailu muutaman kerran vuodessa.</p> <p>2. Kedon kaavamääräyksessä todetaan, että alueella kulkevan voimalinjan ylläpito- ja saneeraustyöt ovat sallittuja.</p> <p>3. Suurin osa esitetystä kedosta jää voimalinjan johtoauealle. Suojelumääräys ei rajoita voimalinjan saneerausta ja ylläpitoa. Fortumin osa-alue kedosta on 0,64 ha, ja 2 % Fortumin maanomaisuudesta Tahkoluodossa. Suojeltava keto ei ole virkistyskohde, joten kedolle pääsyä voidaan rajoittaa esim. turvallisuussyistä. Koko keto on syytä rajata yhtenäisellä aidalla ja se on syytä saattaa yhden maanomistajan, esim. kaupungin omistukseen. Kedolle tulisi pystyttää sen arvoista kertova taulu. (Kokous 28.4.2026 / LVV, Fortum, Kaavoitus)</p> <p>4. Tavoite on kirjattu täyttömaan vaikutusten arviointiin sekä kaavaselostukseen huomioitavaksi asemakaavavaiheessa ja alueen jatkosuunnittelussa.</p>

Yhdistykset	
14 Porin merisaaristoseura ry	
<p>1. Porin Merisaaristoseura ry pitää yleiskaavaehdotusta erittäin hyvin valmisteltuna. Osallistamalla asianosaisia on saatu aikaan hyvä vuorovaikutus. Paakarien ja ympäristön mökkisaaristossa säilytetään lähes kaikki pääosin 1960-luvulla rakennetut lomarakennuspaikat. Hankaliksi koettuja asioita toki on. Mm. osalla mökkipalstoja rakennusoikeus pienenee nykyisestä rakennuskannasta. Nämäkin asiat on perusteellisesti selvitetty ja perusteltu, joten ne ovat helpommin hyväksyttävissä. Tahkoluodon sataman ja sen ympäristön toimintaedellytykset turvataan, joten 1950-luvulta alkanut sopuisa rinnakkaiselo voi jatkua.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p>
15 Porin Lintutieteellinen yhdistys ry	
<p>1. Osayleiskaavaehdotuksessa ja sen kaavaselostuksessa on luontoarvot huomioitu hyvin. Porin Lintutieteellinen Yhdistys pitää erittäin tärkeänä sitä, että SL-alueet kaavoitetaan esitetystä laajuudessaan.</p> <p>2. Porin Lintutieteellinen Yhdistys on huolestunut Kaijan ja myös Kumpelin tulevaisuudesta lintuluotoina, jos kaavan mahdollistama täyttöalue Törnिकarin eteläpuolella toteutuu. Massiivisten täyttöjen yhteydessä lähtee liikkeelle myös hienompaa maa-ainesta. Täyttöaikainen samentuman vaikutus on syytä rajata parhaalla mahdollisella tavalla koskemaan vain täyttöaluetta.</p>	<p>1. Merkitään tiedoksi.</p> <p>2. Vaikutusten arvioinnissa ei tunnistettu vaikutuksia, jotka uhkaisivat Kaijakerin ja Kumpelin merkitystä lintuluotoina. Täytön aikaiset samentumien leviämiset rajataan joko reunapenkereillä tai muilla suojaustoimenpiteillä täyttömaan välittömään läheisyyteen. Suojaustoimenpiteet määritellään hankkeen vesiluvissa. Virtausmallinnusraportin mukaan tilanne, jossa suojaustoimenpiteet pettäisivät hetkellisesti, ei myöskään johtaisi samentumien aiheuttamiin muutoksiin alueella, koska merenkäynti levittäisi hienoaineksen nopeasti laajalle.</p>
Loma-asukkaat	
16 Loma-asukkaan puhelu	
<p>1. Mänty-Paakarin sr-1 merkinnällä suojellulla palstalla 266 on myös uudempi sauna ja piharakennus.</p>	<p>1. Suojelumerkintään sr-1 lisätään rajoitus niin, että suojelu ei koske rakennuspaikoilla vuoden 1960 jälkeen rakennettua rakennuskantaa.</p>

Yhteenveto lausunnoista ja muistutuksista

Kaavaehdotuksesta annettiin useita lausuntoja, joiden perusteella kaavamääräyksiä tarkennettiin paremmin kuvaamaan kaavalla tavoiteltua vaikutusta. Tämä koskee erityisesti loma-asumista sekä kemikaaliturvallisuutta. Myös kaavaselostuksen vaikutusten arviointia täydennettiin ilmastovaikutusten sekä suuronnettomuusriskin osalta.

Vaikka kaavaluonnos 2 oli vuosi sitten nähtävillä kesäasumisen ratkaisujen arvioimiseksi, keskittyivät Satakuntaliiton ja rakennusvalvonnan lausunnot nyt tähän teemaan. Kaavassa osoitettua mereentäyttöaluetta kommentoitiin sen merkittävyyteen nähden vähän.

Yleisesti lausunnoissa kiiteltiin alueen luontoarvojen huomioonottamista ja kaavan joustavuutta. Myös kaavaprosessin vuorovaikutus sai kiitosta. Mereentäyttöalueesta tehtyjä selvityksiä pidettiin edustavina, eikä lisäselvitystarpeita esitetty.

Porin satama korosti, että kaavaratkaisu mahdollistaa kemianteollisuuden kattavan kehittymisen Tahkoluodossa. Saman totesi myös **Novana Oy**.

Satakunnan museo painotti, että mereentäyttöalueen aiheuttama maiseman muutos on merkittävä suhteessa Reposaaren Takarantaan ja sitä on syytä pehmentää reunapengeristutuksin.

Porin ympäristösuunnitteluyksikkö kannatti kaavan linjauksia luonnonarvojen suhteen. Lisäksi Eteläjoessa sijaitsevan Sahakosken kunnostusta ehdotettiin mereentäyttöalueen punaleväpohjat korvaavaksi luontoteoksi.

Porin kaupungin rakennusvalvonta toi lausunnossaan esille hyviä kaavamääräysten tarkennustarpeita loma-asuntoa-kojen korvaavien rakennusten sijoittamisen ohjaamiseen tarpeeksi kauas rantaviivasta. Rakennusvalvonta huomauttaa myös, että kaikkien rakennuspaikkojen alin sallittu rakentamiskorkeus tulisi olla + 2,0 (N2000). Tällaiseen rakentamiskorkeuteen ei kaavaratkaisussa voida alimpien, vanhojen rakennuspaikkojen osalta mennä, koska perustukset nousisivat liian korkeiksi. Kaavamääräykseen on kirjattu edellytykset tällaisten rakennuspaikkojen korvaavien rakennusten rakenteille sekä jätevesien käsittelylle. Rakennusvalvonnan toivoma ohje uusien rakennusten värityksestä lisättiin kaavamääräyksiin.

Satakuntaliitto toivoo lausunnossaan, että kaavaselostuksesta poistetaan viittaukset käynnissä olevaan Maakuntakaava 2050 prosessiin. Lisäksi Satakuntaliiton lausunnossa epäillään, että alueen loma-asumisen edellytykset saattavat muodostua esteeksi alueen kemianteollisuuden kehittymiselle tulevaisuudessa. Loma-asumisen osalta Satakuntaliitto toivoo lisää perusteluja loma-asumisen sallimiselle tulvavaara-alueelle. Satakuntaliitto tuo myös esille TUKESin viimeisimmän ohjeen onnettomuusvaaran huomioimisesta luonnonsuojelualueilla. TUKESin ohjeen perusteella kaavaan lisättiin kaksi tarkentavaa määräystä. Kemianteollisuuden osalta vastineessa todetaan, että kaavaratkaisussa on erityismääräyksiin varmistettu, että kemianteollisuuden kehitysedellytykset ovat joustavat samalla, kun kesäasuminen säilyy turvassa. Satakuntaliiton toivomat kesäasumisen lisäperustelut löytyvät kaavaselostukseen kuuluvista kesäasumisen liitteistä ja yhteenvetotaulukoista. Muilta osin vastineessa todetaan, että kaava-aineistoa muutetaan vain niiltä osin, kuin sillä on vaikutusta kaavaratkaisuun ja sen tulkintaan.

TUKES totesi hyväksyvänsä kaavassa esitetyn onnettomuusriskillisen toiminnan ohjauksen.

Lupa- ja valvontaviraston (LVV) eri toimialojen kommentit kaavaratkaisusta olivat täydentäviä. Muutamia määräyksiä tarkennettiin lausunnon pohjalta. Huomionarvoinen on LVV:n toteamus, että loma-asumisen jätevesien sekä satamien hulevesien käsittelystä on määrätty riittävällä tavalla

kaavassa. Ilmastovaikutusten arvioinnista LVV toteaa, että täytön ilmastovaikutuksia on laskettu asianmukaisesti ja negatiiviset ilmastovaikutukset on todettu. Lausunnon perusteella kaavaratkaisun ilmastovaikutusten kirjaamista täydennettiin.

Lounais-Suomen Elinvoimakeskuksella ei ollut lausuttavaa kaavaehdotuksesta.

Fortum Heat and Power Oy suhtautui lausunnossaan erittäin kielteisesti Tahkoluodon kedon suojeluun. Asiasta pidettiin yhdessä Fortumin edustajien ja LVV:n luontotyypin suojelupäästästä valmistelevien viranomaisten kanssa palaveri 28.4.2026, jossa kedon suojelusta päästiin yhteisymmärrykseen. Toivottavaa olisi, että keto siirtyisi tulevaisuudessa kokonaisuudessaan kaupungin tai sataman omistukseen.

Tahkoluoto Offshore Oy haluaa lausunnossa varmistaa, että kaava mahdollistaa tarvittavien merikaapeleiden ja maakaapeleiden vetämisen alueelle. Kaavassa on merikaapeleiden sallimiseksi yleismääräys ja maakaapeleiden vetäminen on sovittava Porin Satama Oy:n kanssa. Lausunnon perusteella tehtiin uusi määräys voimalinjan johtoaukean sallimiseksi Tullinpolun luo-alueella.

Merisaaristoseura ry pitää yleiskaavaratkaisua hyvin perusteltuna 50-luvulla alkaneen sataman ja loma-asumisen rinnakkaiselon jatkumisen mahdollistajana. Hankalaksi koettiin se, että joillain rakennuspaikoilla rakennusoikeus pienenee nykyiseen rakennuskantaan verrattuna.

Porin lintutieteellinen yhdistys ry esittää huolensa mereentäyttöalueen vaikutuksista Kumpelin ja Kaijakerin linnustoon. Vastineessa todetaan, että tällaisia vaikutuksia ei ole vaikutustenarvioinnissa tunnistettu.

Yhteenvetona voidaan todeta, että lausuntojen pohjalta kaavaan tehdyt määräysten tarkennukset ja muutaman alueen korjaukset sekä kaavaselostuksen täydennykset eivät ole sellaisia muutoksia, jotka edellyttäisivät kaavaehdotuksen nähtävillesäätämistä uudelleen.

Vahvistettavaan osayleiskaavaan luonnos 2:n jälkeen tehdyt muutokset:

- Listassa ei ole teknisiä korjauksia tai vähäisiä käsitteiden tarkennuksia.

Luonto ja viheralueet

1. Kolmitäplähitukoin ravintokasvin siirtoalue, luo-6 on lisätty kartalle.
2. Tullinpolun metsokartoituksen II luokan alue eli lehto ja järviruokoluhta on muutettu omaksi luo-5 alueeksi, jolla on sallittua voimajohdon johtoaukean raivaus ja ylläpito.
3. Tahkoluodon kedolle on annettu suuronnettomuuden riskin huomioiva lisämääräys: ”Kedon suojelussa on hyväksytty riski, jossa kedon suojeluarvoja voi tuhoutua kemianteollisuuden suuronnettomuuden takia. Suuronnettomuuden jälkeen tulee tehdä suojeluarvot palauttavia toimenpiteitä.” Lisäksi julkisen kulkuyhteyden velvoite on poistettu turvallisuuskäytävän takia ja vaihdettu muotoon ”Alueen riittävä hoito tulee sallia.”
4. Suuronnettomuusriski on huomioitu myös Katainiemen ympäristön SL-alueilla yleismääräyksellä: ”Vaarallisten kemikaalien suurimman sallitun riskirajan sisäpuolella sijaitsevilla SL –alueilla hyväksytään riski, jossa suojeluarvoja voi tuhoutua väliaikaisesti kemianteollisuuden suuronnettomuuden takia. Suuronnettomuuden jälkeen tulee tehdä suojeluarvot palauttavia toimenpiteitä.”
5. Suojaviheraluemerkinnälle EV on tehty lisäys, joka mahdollistaa energiansiirtoon tarvittavat rakennelmat: ”Alueelle voidaan rakentaa kulkuyhteyksiä sekä energiansiirtoa ja liikennettä

palvelevia rakennelmia.” Lisäksi suojausvaikutuksen vahvistamisvelvollisuutta on lievennetty rautatien näkökulmasta ”... alueen suojausvaikutusta voidaan vahvistaa istutuksin.”

Loma-asuminen

1. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kalastajatilojen **sr-1** merkintään on lisätty huomio: ”Suojaus ei koske rakennuspaikalla 1960- luvun jälkeen rakennettuja rakennuksia.”
2. **RA1** määräykseen on lisätty rakennuksen paikan ohjausta: ” Korvaava loma-asunto on sijoitettava maastoon rakennuspaikan korkeammalle osalle.” sekä rakennuksen sokkelin korkeutta: ”Alin lattiataso ei saa olla yli 1,0 m rakennuksen vierustan maanpintaa korkeammalla.” Rakennusten etäisyydelle on annettu myös lisämääreet: ”Loma-asuinrakennuksia ei saa rakentaa alle 20 m:n etäisyydelle ja talousrakennuksia alle 10 m etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.” ja ”Rannan suojapuusto ja alueen luonne tulee säilyttää.”
3. **RA2** määräykseen on lisätty rakennuksen paikan ohjausta: ”Korvaava loma-asunto on sijoitettava maastoon rakennuspaikan korkeammalle osalle.” Rakennusten etäisyydelle on annettu myös lisämääreet: ”Loma-asuinrakennuksia ja talousrakennuksia ei saa rakentaa alle 10 m etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.”
4. **RA3** määräykseen on lisätty rakennuksen paikan ohjausta: ”Korvaava loma-asuinrakennus on sijoitettava nykyiselle paikalle tai maastoon rakennuspaikan korkeammalle osalle. Talousrakennus on sijoitettava nykyiselle paikalle tai vähintään 5 m:n etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.”
5. **RA4** määräykseen on lisätty sama rakennuksen paikan ohjaus kuin RA1:ssä: ”Korvaava loma-asunto on sijoitettava maastoon rakennuspaikan korkeammalle osalle. Korvaavien loma-asuinrakennusten tulvaherkät rakenteet tulee rakentaa vähintään +2,0 m:n korkeustasoon (N2000) + aaltoiluvara. Alin lattiataso ei saa olla 1,0 m rakennuksen vierustan maanpintaa korkeammalla. Lisäksi korvaavat lomarakennukset ja laajennusosat on suojattava joko perustustavalla tai vedenpaine-eristämällä niin, että tulvavesi, aaltoilu tai jäiden lähtö eivät vahingoita rakenteita. Loma-asuinrakennuksia ei saa rakentaa alle 20 m:n etäisyydelle ja talousrakennuksia alle 10 m etäisyydelle keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta.
6. **Yleismääräyksiin** on lisätty määräys rakennuksissa suosittavista väreistä: ”Loma-asuinalueiden rakennuksissa tulee suosia väreinä punamullan punaista sekä alueelle tyypillisiä sinisiä, vihreitä, keltaisia ja ruskeita sävyjä.”

Yleisesti

1. Yleismääräyksiin on lisätty määräys rakentamiskorkeuden muutoksesta ajan kuluessa: ”Kaavamääräysten + 2,0 m (N2000) korkeustasona käytetään kulloinkin alueella voimassa olevaa, alinta sallittua rakentamiskorkeutta.”